

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مقایسه طرحواره های ناسازگار، ویژگی های شخصیتی و مهارت حل تعارض در بین مردان با سوء مصرف مواد و مردان عادی بود. پژوهش حاضر از نوع علی - مقایسه ای است. جامعه آماری در پژوهش حاضر شامل مردان با سوء مصرف مواد و همچنین گروه کنترل که از نظر متغیرهای جمعیت شناختی (شامل جنسیت، سن، محل زندگی، سطح تحصیلات، وضعیت تاهل) با گروه اصلی همتا شدند در سال ۱۳۹۵ در شهر رشت بودند. در پژوهش حاضر ۲۴۰ نفر شامل ۱۲۰ مرد با سوء مصرف مواد به شیوه نمونه گیری تصادفی خوشه ای و ۱۲۰ مرد عادی به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و به پرسشنامه های طرحواره های ناسازگار، ویژگی های شخصیتی و مهارت حل تعارض پاسخ دادند. شیوه نمونه گیری به این ترتیب بود که از بین ۱۶ کمپ ترک اعتیاد تعداد ۵ کمپ به شیوه تصادفی انتخاب گردید و پژوهشگر به افرادی که شرایط ورود به پژوهش را دارا بودند پرسشنامه های پژوهش را توزیع کرد. همچنین پژوهشگر با مراجعه به مکان های عمومی از میان افرادی که سابقه هیچ گونه اعتیادی نداشتند به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب کرد. داده های به دست آمده از طریق نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ و به شیوه آزمون تحلیل واریانس چند متغیری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین دو گروه مردان با سوء مصرف مواد و مردان عادی از لحاظ طرحواره های ناسازگار، ویژگی های شخصیتی و مهارت حل تعارض تفاوت معناداری وجود دارد به طوری که میزان ویژگی شخصیتی روان رنجوری و طرحواره های ناسازگار در مردان با سوء مصرف مواد بیشتر است ($P < 0/01$). همچنین ویژگی های شخصیتی برون گرایی، گشودگی، توافق پذیری، وظیفه شناسی و مهارت حل تعارض در مردان با سوء مصرف مواد کمتر است ($P < 0/01$). بنابراین بر اساس نتایج تحقیق حاضر می توان نتیجه گرفت که توجه به بهبود ویژگی های شخصیتی، تعدیل طرحواره های ناسازگار و افزایش مهارت حل تعارض در پیشگیری و درمان اعتیاد کمک کننده است.

کلیدواژه ها: سوء مصرف مواد، طرحواره های ناسازگار، ویژگی های شخصیتی، مهارت حل

تعارض.